

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Cap. III. An dignitas Capitis Ecclesiæ Universalis det Papæ aliquam
Jurisdictionem in omnem Ecclesiam?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

CAPUT III.

An dignitas Capitis Ecclesie Universalis det Papae aliquam Jurisdictionem in omnem Ecclesiam?

Supponitur hic Papam esse Caput Ecclesie Universalis, tum quia Concilium Florentinum sic definiit CONC. Tom. XIII. p. 515. & ejus Definitio videtur accepta fuisse universaliter, cum propter quod Concilium Caledonense illam agnovit, in sua ad Papam S. LEONEM relatione, sive exponendo ipsi, illum praesidere Concilio in suis Legatis, sicut Caput praestitit Membris, sive appellando illum *Caput*, in oratione, quam ad ipsum habet, se probaturum ipsius Decretis sicut Concilium Literas ejus probat; *rogamus igitur, & tuis Decretis nostrum honora judicium, & sicut nos Capiti in bonis adjecimus consonantiam, sic summis tuis Filiis, quod docet, adimpleat.*

Hoc facto supposito tanquam certo, quaestio est, an haec dignitas Capitis Ecclesie Universalis attribuat illi aliquam jurisdictionem in omnem Ecclesiam? Fundatur in in eo, quod dignitas Capitis, trahat secum jurisdictionem, & videtur haec jurisdictione extendi debere in eos omnes, qui sunt Capiti subjecti, sicut inferiora membra; membris superioribus.

Ad quaestionis hujus decisionem, observandum est, magnum esse discrimen inter membra separatim accepta, & membra conjunctim considerata. Nam, si accipiantur priori modo, certum est sapienter Caput jurisdictionem habere in omnia membra, & consequenter aliquo modo in omne corpus; quia corpus tantum constat membris; si vero respiciantur membra posteriori modo, seu prout simul juncta, Caput non semper habet jurisdictionem in omne Corpus; quia sunt Corpora Capiti suo superiora: haec sunt, imprimis, pleraque Capitula, Societates Judicum, Universitates & Facultates, quae eas componunt.

Hoc observato, quaestio proposita facile deciditur. Nam, vel per totam Ecclesiam intelliguntur omnes ejus partes separatim sumptae; & tunc certum est dignitatem Capitis dare Papae jurisdictionem in omnem Ecclesiam; quia nulla est Ecclesiae pars, quae non sit ei subdita: vel per totam Ecclesiam intelliguntur omnes Ecclesiae partes conjunctim consideratae; & tunc certum est, juxta Doctrinam Conciliorum *Constantiensis* & *Basileensis* conformem Scripturae & Traditioni, quod dignitas Capitis, non tribuit Papae jurisdictionem in omnem Ecclesiam, quia Ecclesia hac ratione considerata, superior est Papae.

Nihil prodesset, dicere Papam, ut Caput, jus habere convocandi Concilium Generale; universalem Ecclesiam representans, & convocationem esse actum jurisdictionis; quia nihil aliud est, quam jussum conveniendi. Frustrae loqueretur ita ad probandam jurisdictionem Papae in Ecclesiam Universalem, ratione dignitatis Capitis; nam imperium, quo convocatur Concilium Generale, non cadit in Concilium, cum nondum existat, sed in membra, quae component illud, cum erit reipsa congregatum.

CAPUT IV.

An, cum PIUS IV. vetuit, ne interpretaretur Concilium Tridentinum sine licentia Sanctae Sedis, locutus fuerit solum de interpretatione Hominis, & non interpretatione Juris.

PER Interpretationem Hominis intelligitur ea, quae excipitur e cerebro hominis, nec ullum in Jure fundamentum habet; unde vocatur *Capitosa*: per Interpretationem Juris significatur ea, quae capitur a fundo Juris, & in eo solidissime fundatur.

His terminis ita enucleatis referenda sunt ipsissima Papae

est, quod ostendat, Regem approbare Concilii Tridentini Decreta, quasi ad hoc Concilium pertinentia; in eo solum videtur permittere observationem, quia Judices conveniunt moribus Nationis. At vero oppositio Regis promulgationi Decretorum Concilii Tridentini in Galliam, per respectum ad ea quae adversantur nostris libertatibus, nihil aliud intendit, nisi, ut significaret, se non approbare Concilium, quod ea fecerat.

Ex eo adhuc sequitur, magnam horum Decretorum partem acceptam esse in Gallia primo modo, scilicet usu, nec tamen auctoritate Ordinationum; nam ibi observantur 1. Decreta, quae restringunt potestates Episcoporum in Titularium, 2. Ea quae potestates Capitulum limitant *Sede vacante*, quoad concessionem Dimissiorum, aut modum gubernandi Dioecesium, inducunt illa ut id agant per magnos Vicarios, & Officiales electos in octo primis diebus vacantiae. 3. Ea, quae spectant aut reductionem Missarum, aut absolutionem Casuum reservatorum Sanctae Sedi, per missam Episcopalis, quando sunt occulti, aut dispensationem irregularitatis criminis occulti in eadem circumstantia.

4. Decreta concernentia foedus spirituale vel honestatem publicam, aut affinitatem prohibita via, aut receptionem ipsorum Ordinum per Regulares, aut Dimissoria, aut Privilegia Commensalitatatis Triennalis, aut conversionem Curarum in Beneficium simplex, erectionem Vicariorum perpetuarum quibus animarum Cura omnino demandatur, aut Constitutionem distributionum quotidianarum, in locis in quibus non sunt, & earum augmentum ubi sunt nimis modicae, & destinationem tertiae partis fructuum Praebendae hanc ob causam.

5. Pleraque Decreta Sess. XXV. *de Regularibus*, observantur nec tamen auctoritate Ordinationibus. Talia sunt *Caput 3.* quod permittit Religiosis Mendicantibus fundos in communi possidere, quamvis ipsorum Regula, aut Constitutiones ipsis prohibeant.

Cap. 4. quod vetat, ne Religiosi ad dicantur ejusdemque servitio, extra Monasterium, sine Superiorum suorum venia, & vult, ut Religiosi propter studia absentes maneant in Conventibus Ordinis.

Caput 6. concernens Electionem Superiorum Regularium per calculos secretos & qualitatem personarum, quae debent in iis habere vocem.

Caput 7. in eo, quod spectat auctoritatem Episcopi in Electione Superiorum Monialium, & modum illam exercendi.

Caput 9. quo subduntur jurisdictioni Episcopi Religiose immediate subjectae Sanctae Sedi.

Caput 10. quo tenentur peccata deponere & ad Sacram Synaxim accedere semel in mense, & vult; ut Episcopus cum aliis Superioribus det illis Confessarios extraordinarios bis aut ter in anno, & non possint servare Sanctam Eucharistiam in interiori Monasterii parte.

Caput 11. quo subjiciuntur Religiosi, Parochi, Jurisdictioni Ordinarii extra tres casus cum Vicariis suis.

Caput 12. quo astringuntur Religiosi ad observandas Episcoporum Ordinationes circa Censuras & Festa.

Caput 13. subdit iudicio provisorio Episcopi contentiones de praesentia in funeribus, Processionibus, & aliis Conventibus Ecclesiasticis.

Caput 18. quo excommunicantur solo facto, qui cogunt virgines aut mulieres Religiosam vitam inire, exceptis illis, quae intemperantiam suam merita sunt intrudi in Conventibus.

Cap. 19. dat quinque annos ad reclamandum in casibus, in quibus Professio nulla est defectu libertatis aut aetatis aut novitatus, & praescribit quid haec de se sit agendum.